

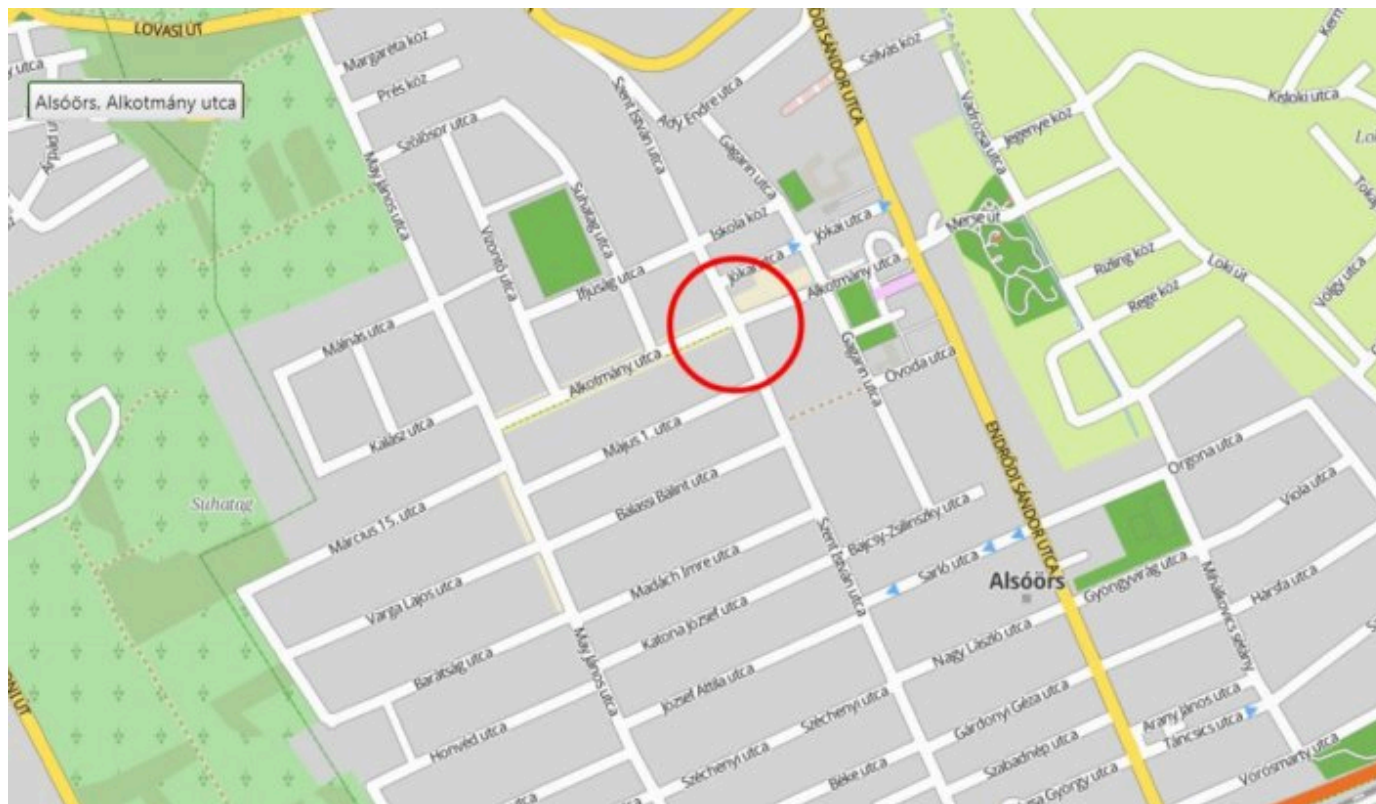
UTCAMESÉK 54 – ALKOTMÁNY UTCA

Array Nyomtatás A

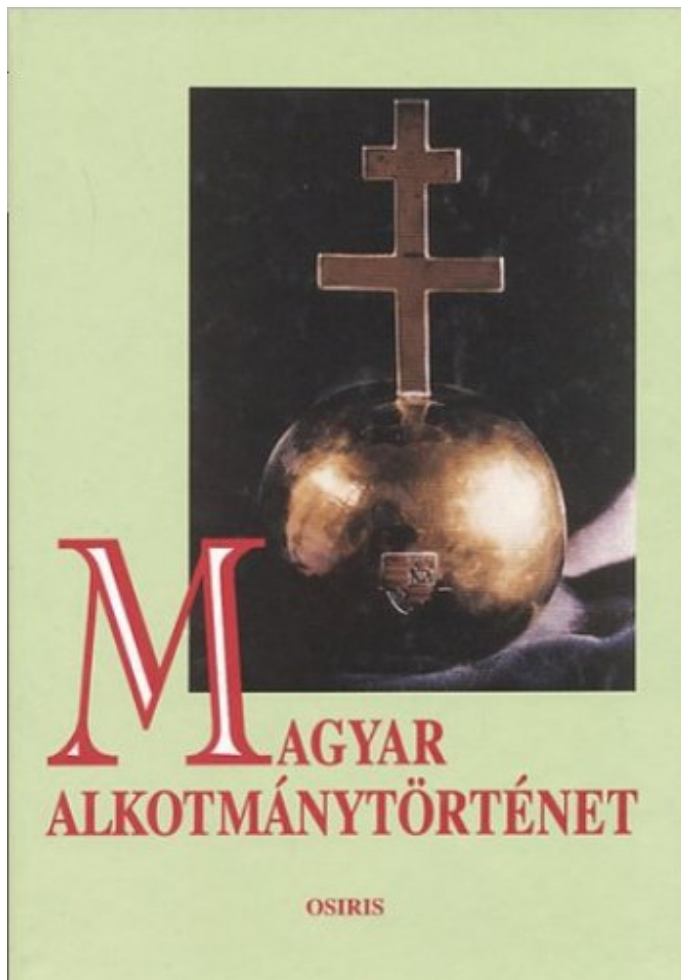
ALKOTMÁNY UTCA „Alkotmány alatt általában a társadalom működésével kapcsolatos érdekek és célok, az állam belső szabályzására és külkapcsolatára vonatkozó alapelvek,

a jogforrási rangsor csúcsán elhelyezkedő, egy alapkönyvben megjelenő összességet értjük.

Szabályzási tárgya még az alkotmány és az alkotmányosság védelme. Különbéféle társadalmi csoportok, nemzeti közösségek érdekszövetsége, vagy a központi hatalom által jöhet létre – áll a lexikonban”.

„*Rend a lelke mindennek*” – tartja a közmondás. Köznapi nyelven így fogalmaznám meg legegyszerűbben az alkotmány szerepét mindennapi életünkben. Nincs annál fontosabb, mint hogy békés, boldog, kiegyensúlyozott életet élhessünk, mint hogy világszerte és legapróbb, legbensőbb életvitelünket tekintve is rend vegyen körül bennünket, hogy szeretteinket és mindannyiunkat biztonságban tudhassuk, miközben jó egészségben, anyagi biztonságban, kiegyensúlyozott körülmények között folyik éltünk sora. Sok más körülmény mellett ebben játszik döntő szerepet az alkotmány. Ezt tükrözi eredeti jelentése, a *constitutio* is, ami rendezést, összeállítást jelent.

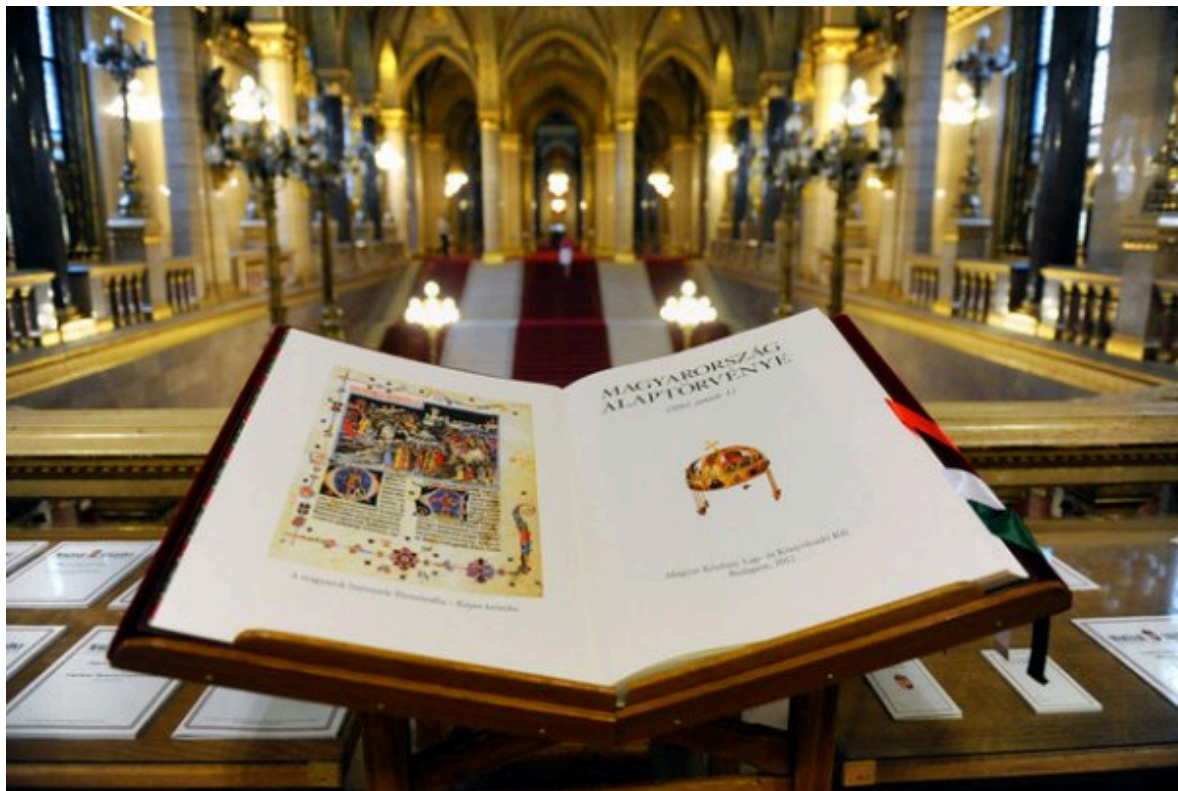

AZ ALKOTMÁNYRÓL ÁLTALÁBAN, FAJTÁIK, JELLEMZŐIK

Megnevezése a világban legelterjedtebb kartális (írott) alkotmányokhoz és a korábbi történeti alkotmányokhoz egyaránt kapcsolható. A világ első kartális törvénye az Amerikai Egyesült Államok alkotmánya volt. 1787-ben került kiadásra, nem voltak előzményei. Ez általában nem jellemző, mert az írott alkotmányokat történeti alkotmányok szokták megelőzni. Ez alatt azt kell érteni, hogy egy adott időszak törvények megalkotásával pillanatnyilag élő feladatait oldja meg, tehát jellemzője a változás. Az állam feladata a társadalom vezetése, a társadalmi célok meghatározása

Ami az alkotmányok fajtáit illeti, léteznek oktrojált, vagyis hatalmi szóval kieroszakolt alkotmányok, ezek a diktatórikus rendszerek szüleményei. A kartális alkotmányok kényszerítő jellegűek, melyek során az uralkodónak akár engedményeket kell tennie, később ezen változtathat, ezért hívják ezeket papiros alkotmányoknak is).

Az írott alkotmányok az újkor elején fejlődtek ki a népszuverenitással és a jogállamisággal kapcsolatban, gyakorolva és szabályozva a közhatalom és a társadalom együttműködését. Korábban – a történelmi alkotmányoknál- nagy szerepe volt a szokásjognak. A demokratikus alkotmányokat többnyire a nép vívja ki. Fontos az önálló alkotmányozó hatalom létrehozása, mert megszabja a annak kereteit. Az alkotmányozó- és a törvényhozó hatalom szétválasztható egymástól.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYÁRÓL

Néhány nappal ezelőtt, augusztus 20-án ünnepeltük hazánk születésnapját. Szent István király bölcsességének és előrelátásának köszönhető, hogy oly sok néphez hasonlóan nemzetünk nem lett martaléka a történelem nagy olvasztótégelyének. Az utat, amin járunk nemcsak fiának, Imre hercegnek mutatta meg, napjainkig érvényesek intelmei.

A Magyar Köztársaság Alkotmányának hatályos elnevezése 2011. december 31-ig Alkotmány volt, 2012. január 1-től Magyarország Történelmi (Történeti) Alaptörvénye, amely 1949-ig nem rögzítette a koronként változó szabályokat (a tizediktől a huszadik század közepéig az úgynevezett történeti alkotmány volt érvényben. Előzőleg a nemzetiségi, törzsszövetségi szabályok voltak érvényben- 1949 – 1989-ig hazánk szocialista köztársaság volt.

Mielőtt áttekintenénk alkotmányunkat, a témához kapcsolódóan idézzünk fel néhány nevezetes eseményt, ill. törvényt a múltból:

Első helyre a vérszerződés kívánkozik. Szent István intelmeiről már esett szó. Fontos dátum 1222, az Aranybulla, majd a Tripartitum, az 1848. évi törvények, a Pragmatica Sanctio, IV. Károly király lemondása és az Alkotmány megszületése. Magyarországnak az 1949. évi XX. törvénytől kezdve van írott alkotmánya, 2011. december 31-ig volt érvényben. Helyét a Alaptörvény foglalta el.

AZ ALKOTMÁNY SZEREPE, FELADATA

Az alkotmány szabályozza az állampolgárok jogait, kötelességeit és felelősségét közösségi szinten és a családban is. Részt vesz a szociálpolitika, a kultúra, a központi költségvetés, a köz-és államigazgatás alakításában. A jogállamiság betartásával formálja és támogatja a közérdekű tevékenységeket. Biztosítja az állam külső- és belső szuverenitását.

Feladata a fő szabályok, elvek, alapértékek meghatározása, az olyan, úgy nevezett sarkalatos törvények betartatása, mint például a parlament működése.

Az alkotmány határozza meg az államformát, szabályrendszere dönti el azt, hogy hogyan kell működnie az állami szervezeteknek. Segíti a polgárok önálló érdekeinek érvényesülését, egyensúlyt teremt az állampolgárok egyéni érdeke, a társadalmi csoportok és a hatalom között. Meghatározza az olyan társadalmi alapértékeket, mint pl. a szólás - vélemény – vallásszabadság és mások.

ZÁRSZÓ

„*Magyarország Alaptörvénye Isten áldd meg a magyart!* – nemzeti hitvallással kezdődik, majd kinyilvánítja azt, hogy büszkék vagyunk arra, hogy magyarok vagyunk...Vállaljuk örökségünket. Bízunk a közösen alakított jövőben, a fiatal nemzedékek elhivatottságában. Alaptörvényünk szerződés a múlt, a jelen és a jövő magyarjai között.

*Kovács Piroska
és Tretykó István*